

Sygn. akt IV CSK 186/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko D. J. i T. J.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 października 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza solidarnie od D. J. i T. J. na rzecz K. S. kwotę 1 350
(jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 października 2018 r.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący D. J. i T. J. wskazali na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c., formułując następujące zagadnienie prawne: „czy interpretacja postanowień przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości zawartej w formie aktu notarialnego, zawartej pod warunkiem, dla oceny spełnienia warunków uzasadniających następnie zawarcie przyrzeczonej umowy sprzedaży nieruchomości, wymaga ustalenia w jaki sposób doszło do spełnienia warunków, w szczególności w kontekście woli stron umowy

przedwstępnej sprzedaży nieruchomości jako podmiotów kształtujących stosunek prawny oraz celu tej umowy?”.

Wniosek skarżących o przyjęcie ich skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku.

Odnosząc się do powołanej przez pozwanych D. J. i T. J. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. należy wskazać, że Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarżący wykaże, że wskazane przez niego zagadnienie prawne posiada właściwość „istotności”, która polega na tym, że zagadnienie to stanowi kwestię dotychczas niewyjaśnioną i nierozwiązaną w orzecznictwie sądowym, a więc cechującą się nowością, a którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W efekcie powołanie się na tę przesłankę przedsądu, wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. dotychczasowe orzeczenia Sądu Najwyższego, np.: postanowienie z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/2018 r., niepubl.; postanowienie z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 13/2018, niepubl.; postanowienie z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, niepubl.). Zaprezentowane w skardze zagadnienie nie może być też uboczne, czy też niezwiązane z rozstrzygnięciem danej sprawy i sformułowane w sposób na tyle ogólny, aby nie sprowadzało się do pytania o sposób rozstrzygnięcia przedstawionej Sądowi Najwyższemu sprawy. Wymaga ponadto podkreślenia, że wskazane zagadnienie prawne wraz z uzasadnieniem, które dotyczyłoby oceny wiarygodności i mocy dowodów dokonanych, w przedmiotowej sprawie przez sąd powszechny, a więc sprowadzające się w rezultacie do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego, nie spełnia wymogów stawianych przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że kwestia zaprezentowana przez skarżących, w ramach art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. nie spełnia wymogów stawianych tej przesłance w ramach przedsądu. Sformułowane przez D. J. i T. J. zagadnienie wraz z towarzyszącym mu wywodem prawnym stanowią w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanyymi przed sądami powszechnymi w przedmiotowej sprawie. Skarżący, w szczególności,

podnieśli, że w realiach tej sprawy Sąd Apelacyjny w (...) oraz Sąd Okręgowy w S. ograniczyły się jedynie do przeprowadzenia ustaleń i postępowania dowodowego, na okoliczność wykazania, czy warunek z przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości został spełniony, w oderwaniu jednak od zamiaru stron i celu tej umowy. Skarżący tytułem uzasadnia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. podnieśli także, że brak ustaleń Sądów co do wykonania obowiązków związanych z ziszczeniem się określonych warunków narusza art. 65 k.c., a ta forma interpretacji godzi w regułę wykładni oświadczeń woli zgodnie z zamiarem stron i celem zawarcia umowy. Wobec powyższego stwierdzić należy, że zaprezentowane przez skarżących zagadnienie wraz z uzasadnieniem stanowią w istocie kwestię oceny zgromadzonego przez sądy powszechne materiału dowodowego. Tymczasem w orzecnictwie Sądu Najwyższego stwierdzono, a pogląd ten zachowuje aktualność, że zaprezentowane w skardze zagadnienie prawne powinno mieć charakter ściśle jurydyczny, a nie odnosić się do dokonywanej w sposób subiektywny oceny zgromadzonego w sprawie materiału procesowego (por. postanowienie z dnia 24 kwietnia 2018 r., II CSK 752/17, niepubl.). W efekcie rozpoznanie skargi kasacyjnej D. J. i T. J. nie mogłoby spełnić publicznego celu tego środka zaskarżenia, nie mogłoby bowiem doprowadzić w istotnym stopniu do rozwoju prawa. Mając powyższe na względzie wnioski skarżących o przyjęcie ich skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odniósł skutku.

Konkludując, w przedmiotowej sprawie, powołana przez skarżących przesłanka „istotnego zagadnienia prawnego” nie została wykazana, a Sąd Najwyższy nie dopatrywał się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

jw

I.n